

Val '94

Skynsamari sparipolitikkur bjargaði trygðarskipanunum, hóast fólkaflokkurinn nýtti alla orku at krevja lógarfestan lónar-niðurskurð ígjögnum í samgonguni, sigur Atli Dam:

Tað hongur ekki saman

Datt yvir ljóðband frá mai 1988, har fólkaflokkurinn biður um stuðul til at vinna fólkatingsvalið 10. mai fyrri at bjarga einari fiskivinnu í andaleypi. Neyðugt er at veita 270 mió. kr. í eyka-stuðli til hesa vinnu, siga teir, og reypa óført av tí velduga stuðli, teir veittu í 1980-84. Hetta bjargaði tí umlagda og virðisuppskrúvaða flota av 20–25 ára gomlum skipum, teir saman við Paula Ellefsen dragsaðu okkum heim.

Fólkaflokkurinn vann tað fólkatingsvalið og hann vann lótingsvalið í november 1988.

Óktu fiskivinnu-stuðul, men bremsaðu ov hart

Fiskivinnustuðulin, sum spakuliga var skerður 85-88, bleiv í 1989 og 90 óktur aftur til 560 mill., men kortini fór tá hópur av skipum á húsaðag.

Hesum kundi ein valla sleppa undan hvussu nógv

tú enn hækkaði »stuðulin«, men tað tókst sum tað landsstýrið av ovurhuga um tær 100-tals milliúnir, samgongan frá 85 til 88 hevði sett av til veðhaldstap, uttan fyrilit for undir at gera veðhald effektivt, og uttan fyrilit niðurgearaði alt samfelagsvirksemi, so skaðin gjørdist óneyðuga stóru.

Táttad var sum kunnugt longu í á sumri 1987, tá avgerð var tikin um ikki at fyrireika nýtt alment virksemi.

Landsstýrið, sum skinklaði okkum ígjögnum 1989 og 90, og sum slitaði tá sambandsflokkurinn einaferð enn vísti, at hann orkar ikki at standa undir á-byrgd, sýndi – so stutt tað sat – hvør receptin hjá fólkaflokkinum sambandsflokkinum er, tá »byrðar« skulu býast, og søgdu hvør skal bera skerjingamar.

Tann fyrilitarleysa avkappingin í almennum fløgum, sum vóru í gerð ella fyrireikaðar, og tær ógvus-

ligu skerjingar í heilsuverki, almannahjálpi og skúlaverki vóru kreppuðkjandi og drógu kreppuna skjótari at okkum, ja so skjótt, at heldur ikki figgiarheiminum ella bankunum leivdist stundir at tillaga.

Symsamari sparing at bjarga vælferðarsamfelagnum

Landsstýrið, sum nú leggur frá sær, tók tí við í eini støðu, har omanlopini komu við óneyðuga stuttum millumbilum.

Sparingar máttu tí framvegis fremjast á figgiarlógini og skattahækkingar so væl sum avgjaldshækkingar fremjast, men tær kundu helst verið linari og hóvligari framdar, var ikki »plenuklipparin« nýttur so dúgliga krákuárið hjá sambandinum.

Avtala var gjørd við alment sett um eina lónarlækking uppá 6–8%, og var hetta eitt beinleiðis iskoyti til landskassan, so hesin

kundi halda øllum samfelagshjólmum í gongd – hóast við færri snúningum.

Allir flokkar siga seg hava sum mál at laga almenna fyrisiting og tær tænar, borgarin skal hava, til samfelagsorkuna, men avgerandi munur er á hvussu flokkamir meta hesa orku og tærvin á einum væl-virkandi almennum sektori, tað sýnir munurin í framferð í sparingum og skerjingum, sum tey bæði landsstýrini hava nýtt.

Hóast tær stóru skerjingarnar í 1991 – tá vit kortini megnaðu ein skattalætta – og sparingarnar og eyka-skattirnar í 1992, 93 og 94, stendur nú eftir, at bæði heilsuverk, almannahjálpi og skúlaverk ikki eru verri fyr enn so, at latast kann borgarunum ein rættuliga góð tæna og hartil kunnu sjálf landsfyrisitingin og stovnar hennara veita ikki minst vinnulívnum ta tæna, sum er neyðug, og borgarin fær eina eftir um-

støðunum rímuliga »service«.

Tí ber til at siga, at hesir partar av vælferðarsamfelagnum eru varðveittir uttan livshættisligar snuddir. T.d. eru útreiðslurnar til heilsu og skúla ikki farnar niður um støðið í »gullárinum« 1987.

Veljarin, sum kennir tær sera truplu figgiarumstøðurnar aftan á bankahúsagangirnar, skilir, at hetta er ikki minn enn eitt bragd.

Høvdu fólkaflokkurinn og sambandsflokkurinn hildið fram í 1990, var hetta vælferðarsamfelag so illa hagerið, at tað als ikki lætti sær á í dag.

Harðrendir fólka-floksheykar

Fólkaflokkurinn, sum slapp at halda fram saman við javnaðarflokkinum frá jan. 1991 til apríl 1993, legði hesa tíð eina gøgiliga orku í at troðka lóggjavn lónarniðurskurð ígjögnum, men her stóð javnaðarflokkurinn sum ein maður ímóti.

Vit royndu at sannføra um, at hetta vildi einans merkja, at landskassanum kom at tærva ímillum 500 og 1000 mió. kr. uttan at privata vinnulívið varð hjálpt minsta vetið.

Vit lögdu fyr teir úrslitini hjá Schlüter stjórni, sum hevði spælt við hesi ætlan, men slept henni tí tað hongur ikki saman.

Vit lögdu fyr teir egnar

útrokningar, sum vístu, at hetta letur seg ikki gera. (Húsaútreiðslur, vøruþrísir o.a. minka ikki).

Vit vísu á, at Menningarstovan hevði roknað út, at eitt munandi hall kom í, og at hetta skuldi lánsfíggejast o.s.fr., o.s.fr., men onki hjálpti.

Tá so á vári 1993 stóð greitt, at teir ikki fóru at gevast á hondum og Sv. Áge Ellefsen og John Petersen nærum dagliga avdúkaðu sítt harðbrenda heykalyndi í berserkaragongd í Tinganesi, stóð greitt, at slitið mátti koma.

Svend Áge Ellefsen, sum júst hevði koppað heilari milliún í óguldnum lønum frá stórfingna vinnulívsprojektinum beint fyrri valið í 1990 yvir á landskassan (Trygdargrunnin fyrri avreiðingar og lónir), mátti sjálvsagt stríðast fyr minni lön og hyru í framtíðar projektum, sum eitt meira árvakið lögtingi fór at kveppa seg við at gjalda.

Teir meira hóvligu fólka-floksmennir sá hvønn veg tað bar, men megnaðu ikki at temja heykarnar.

Tað var sostatt í minni mun samskipaða virkis-saningin, sum var orsök til slitið, men heldur vitanin um, at framhaldandi toganin um lónarniðurskurð fór at taka alt ov stóra orku frá samgonguni framyvir.

Atli P. Dam

Stórt arbeiðsloysi hóast fleiri væl útgjørd virkir

– Her má og skal okkurt gerast. Um Fiskavirking ikki kann fáa arbeiði sett í gongd, má umhugsast um ikki rætt er at ognartaka tey virki, sum standa still, áðrenn tey verða tømð fyrri rakstrargøgn

Góðu veljarar!

Tá ein sær og hoyrir hvussu nógvur russiskur fiskur verður umskipaður í Føroyum og fæddur víðari til onnur lond, ja, heilt vestur um hav til at verða víðari hægriðdur har, so má ein seta spurnartekin við, hvat er gálið her á landi?

Tí, – vit hava rættuliga stórt arbeiðsloysi innan fiskilánadín.

– fleiri stór og vælútgjòrd fiskavirki eru afturlatin (í hvussu so er fyrstils, siga teir á Fiskavirking).

– vit hava eitt vælútbúgvið og arbeiðssamú fólki.

Her má og skal okkurt gerast. Um Fiskavirking ikki kann fáa arbeiði sett í gongd, so má umhugsast

um ikki er rætt at ognartaka tey virki, sum standa still, áðrenn tey verða tømð fyrri rakstrargøgn.

Eitt vita vit froyingar, vit hava eitt rakst og nærlagt arbeiðsfólk, og eg ivist ikki í, at vit kunnu arbeiða fiskin bæði bfiligari og betri enn aðrir. Javnaðarflokkurinn vil arbeiða fyrri at hesir møguleikar verða skaptir.

Ein plága, sum hevur gjørt seg galdandi hjá okkum, og sum er við at taka kvørkratak um heimaídnadín og annars alt virksemi í hesum landi, er MYG. MYG er trokað inn á okkum uttanfrá, tíverri hava vit froyingar givið eftir, og sett í gildi henda ógvuliga tvørliga og kostnaðarmikla hátt at krevja avgjöld inn

uppá. Vit verða noydd at endurskoða hesa fløktu og sera óvinarligu skipan, og tað ongan tíð ov skjótt.

Annars førir sambands-flokkurinn fram, at einasta oysn við triðjalandsfiski ella rækjum er at fara upp í ES, og tá nú veljarakanningar geva sambandsflokkinum stóra framgongd, eigur veljarin at hava í huga, at ein atkvøða fyrri sambands-flokkinum er tað sama sum ein ja-atkvøða fyrri at fara upp í ES og embætismannaveldinum har. Og hvat embætismannavald tað er, tað vita froyingar eina best.

Nei, latið tað ikki blíva soleiðis. Tað finnst aðrar leiðir, men ongin sær út til at vera lótt at ganga, og tað er skeivt at fyrstilla sær, at

ES loysir allar kreppur.

Farið allir froyingar á val og setið ein sterkan javnaðarflokk á ting.

Gott val!

Jógvan Páll Poulsen, valevni javnaðarfloksins í Norðoyggjum